

SPOLEČNÝ ZPRAVODAJ ŽĎÁRSKÝCH FARNOSTÍ

VÁNOCE 2023

PŮJDEM SPOLU ZA BETLÉMY

VÁNOČNÍ PUTOVÁNÍ ZA ŽĎÁRSKÝMI BETLÉMY

18. 12. 2023 – 7. 1. 2024

Vyhodnocení vánoční hry
v neděli 7. 1. ve 14.30 hod. při dětském pásmu
v kostele sv. Prokopa. **Hrací karty s sebou!**

BETLÉMSKÁ STANOVIŠTĚ

Otevírací doba je uvedena na herních letáčích
nebo na www.prokopzr.cz a www.klaster-zdar.cz

- Kostel sv. Prokopa
- Kaple svaté Barbory (výstava betlémů)
- Kostel Nejsvětější Trojice
- Bazilika Nanebevzetí P. Marie
a sv. Mikuláše
- Zelená hora
- Slámový betlém na nám. Republiky
- Regionální muzeum na Tvrzi
- Živý betlém na nám. Republiky
(19. 12. 2023 v 16.00 hod.)

Výherní karty jsou k dispozici na všech stanovištích.
Soutěžící musí získat minimálně šest razítek.
Více informací na emailu: moderator.zdar@dieceze.cz

Pořádají: Římskokatolická farnost Žďár nad Sázavou I. a II.,
Regionální muzeum Žďár nad Sázavou, Informační centrum
Žďár nad Sázavou a Kolpingovo dílo České republiky

 Sledujte facebook Žďárské děkanství
nebo www.prokopzr.cz a www.zdar-klaster.cz

Slavíme 800 let od prvního živého betléma

Milí přátelé, bratři a sestry,

letos uplyne 800 let od doby, kdy svatý František z Assisi, který v té době žil v poustevně na hoře Lacerone, dostal originální nápad, jak oslavit narození Ježíše Krista, aby se do něj mohli zapojit všichni: bratři františkáni, děti i dospělí obyvatelé italského městečka Greccia, zvířata i okolní příroda, která mu připomínala daleký Betlém. O vánočních svátcích roku 1223 se tak odehrálo první představení živého betléma: svatý František vybudoval symbolický chlév s jesličkami, do kterých položil na slámu sošku Jezulátka, k němu postavil živého vola a osla a společně se svými řeholními bratry františkány a lidmi z Greccia oslavili noční mši svatou narození Spasitele. Proto je svatý František považován za zakladatele tradice pořádání živých betlémů, která se rozšířila do mnoha zemí a přetrvala až dodnes.

Jako oslavu tohoto výročí připravily obě naše farnosti pro rodiče s dětmi i jednotlivce vánoční hru s názvem „Pojďme spolu za betlémy“. Ty z vás, kteří mají tvořivého ducha, zveme, aby se zapojili i do děkanátní aktivity „800 betlémů pro děkanství“. Více informací o obou hrách najdete v tomto zpravodaji nebo na plakátcích či farních webech. Budeme rádi, když se k nám přidáte, a věříme, že nejen dětem, ale i všem ostatním tyto aktivity pomohou intenzivněji prožít dobu Vánoc a s tichým srdcem se zahledět do jeslí na toho, kterého předpovídali proroci, a tak zažít opravdovou radost z jeho narození.

Požehnaný advent a pokojné Vánoce.

P. Blažej Hejtmánek, P. Marek Husák

FARNOST SVATÉHO PROKOPA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU I

Roráty v adventu:

- Pondělí 4. prosince – sobota 23. prosince:
Denně kromě neděle rorátní mše svatá v 6:30,
v sobotu v 7:30 se světelným průvodem.

Svátost smíření:

- Pondělí 18. prosince: 9:00–12:00, 14:00–18:00 (více zpovědníků).
- Sobota 23. prosince: 9:00–12:00.

Mše svaté o Vánocích:

- Neděle 24. prosince – Štědrý den:
7:30 a 10:00 Mše svatá 4. neděle adventní.
16:00 Vigilie slavnosti Narození Páně pro rodiče s dětmi (dětská schola).
22:00 Slavná mše svatá.
Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční (chrámový sbor svatého Prokopa s doprovodem orchestru ZUŠ).
- Pondělí 25. prosince – Narození Páně: 7:30, 10:00 slavná a 18:00.
V 10:00 hodin Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční (chrámový sbor svatého Prokopa s doprovodem orchestru ZUŠ).
- Úterý 26. prosince – sv. Štěpána: 8:00 a 10:00.
- Pátek 29. prosince: 18:00 za zemřelé v uplynulém měsíci.
- Neděle 31. prosince – Svaté rodiny: 7:30 a 10:00 mše svaté s obnovou manželských slibů.
16:00 Mše svatá na poděkování a s prosbou o požehnání do nového roku.
- Pondělí 1. ledna – Matky Boží, Panny Marie: 7:30, 10:00, 18:30.
- Sobota 6. ledna – slavnost Zjevení Páně:
8:00 a 18:00 Ranní mše svatá s žehnáním vody, kadidla a křídý a požehnáním koledníkům Tříkrálové sbírky.
- Neděle 7. ledna – svátek Křtu Páně: 7:30, 10:00 a 18:00.

V ostatní dny platí obvyklý pořad bohoslužeb.

FARNOST NANEBEVZETÍ PANNY MARIE ŽDÁR NAD SÁZAVOU II

Roráty v adventu:

- Sobota 9., 16. a 23. prosince:
Rorátní mše svaté v 7:30 se světelným průvodem.

Svátost smíření:

- Neděle 17. prosince: 14:00–16:00 (více zpovědníků).

Mše svaté o Vánocích:

- Neděle 24. 12. – Štědrý den:

9:00 4. neděle adventní

21:00 Vigilie slavnosti Narození Páně

Jiří Teml: Zářící hvězda nad Betlémem (chrámový sbor Fons s doprovodem orchestru žáků ZUŠ).

- Pondělí 25. prosince – slavnost Narození Páně:

9:00 Mše svatá. (*Vánoční zpěv lidu*).

- Úterý 26. prosince – svátek svatého Štěpána:

9:00 Mše svatá.

- Středa 27. prosince – svátek sv. Jana Evangelisty:

17:15 Mše svatá s žehnáním svatojánského vína.

- Neděle 31. prosince – svátek Svaté rodiny:

9:00 Mše svatá s obnovou manželských slibů.

23:00 Mše svatá s poděkováním za uplynulý rok a prosbou za nový rok v poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře.

- Pondělí 1. ledna – slavnost Matky Boží, Panny Marie:

9:00 Mše svatá. *Světový den modliteb za mír.*

- Sobota 6. ledna – slavnost Zjevení Páně:

16:30 Mše svatá s žehnáním vody, kadidla a křídly na Zelené hoře.

- Neděle 7. ledna – svátek Křtu Páně: 9:00 Mše svatá.

V ostatní dny platí obvyklý pořad bohoslužeb.

Seno se stává prvním lůžkem Tomu, který se zjeví jako „chléb, který sestoupil z nebe“ (Jan 6,41)

Proč vzbuzují jesličky takový úžas a dojmají nás? Především proto, že ukazují Boží něhu. Stvořitel veškerenstva se snižuje k naší nepatrnosti.

Dar života, pro každého z nás tajemný, nás uchvacuje ještě víc, když vidíme, že Ten, který se narodil z Marie, je zdrojem a oporou každého života. V Ježíši nám Otec daroval bratra, který nás přichází hledat, když jsme dezorientovaní a ztrácíme směr; věrného přítele, který je nám stále nablízku. Daroval nám svého Syna,

který nám odpouští a pozvedá nás z hříchu.

Již od svého františkánského původu jsou jesličky především pozváním „cítit“ a „dotknout se“ chudoby, kterou si Boží Syn zvolil svým vtělením.

A jsou také implicitní výzvou k jeho následování cestou pokory, chudoby a sebezřeknutí, jež vede od betlémských jeslí ke kříži. Zvou na setkání s ním a ke slitovné službě těm nejpotřebnějším bratřím a sestrám.

Na všech místech ve všech podobách vyprávějí jesličky o Boží lásce, o Bohu, který se stal děťátkem, aby nám řekl, jak blízko je každé lidské bytosti v jakékoli situaci, ve které se nachází.

Počínaje dětstvím a potom v každém dalším životním období vychovávají člověka k rozjímání o Ježíši, ke vnímání Boží lásky k nám, abychom cítili a věřili, že Bůh je s námi a my jsme s ním, všichni jsme dcerami a syny díky onomu Dítěti, Božímu Synu, a Panně Marii, a vnímali, že v tom spočívá štěstí.

Ve škole svatého Františka otevřme srdce této jednoduché milosti a nechme, aby se z tohoto úžasu zrodila pokorná modlitba: naše „děkování“ Bohu, který s námi chtěl sdílet všechno a nenechat nás nikdy samotné.

Z listu papeže Františka Admirabile signum o významu a hodnotě jesliček

DOPROVODNÉ KULTURNÍ PROGRAMY OBOU FARNOSTÍ

Pátek 15. až neděle 17. 12., Městské divadlo

Ostrov pohody 2023 – 26. ročník

SOBOTA 16. prosince

14:00 – Vánoční bubnování (Džembíci 3. ZŠ, Žďár nad Sázavou) – Vánoční melodie za doprovodu bubnů.

14:30 – Vánoce na blátě – Pohádka o tom, co dělá o Vánocích zima. (LDO ZUŠ Jana Štursy, Nové Město na Moravě)

15:00 – Šli pastýři do Betléma – Vánoční pásmo o narození Ježíška s nejnámějšími koledami. (Divadlo SemTamFór, Praha)

16:00 – Last Christmas, Feliz Navidad – Dvě vánoční taneční vystoupení skupin dětského aerobiku. (Active SVC, Žďár nad Sázavou)

16:30 – Dášeňka – Máte představu, co všechno člověk zakusí, než vychová z malého neposedného štěněte doopravdického psa? Loutková pohádka podle knížky Karla Čapka. (Divadlo Dokola, Tábor)

NEDELE 17. prosince

14:00 – Zpívej, ptáčku... – Dětské folklorní soubory ze Žďáru nad Sázavou se s Vámi podělí o písničky a tance z Horácka. (Dětské soubory Rozmarýnek a Bystřinka v doprovodu lidové muziky žáků ZUŠ – Josefky)

14:30 – Líné království – Divadelní adaptace pohádky Jana Wericha, která s laskavým humorem líčí trampoty lenochů líných tak, že už línější být snad ani nemohou. (LDO ZUŠ, Žďár nad Sázavou)

15:00 – O Nirdhanatovi – Loutkové představení na motivy lidových pohádek, které nás přenesou do daleké země Indie. (Divadlo ToTem, Mračov)

16:00 – Holka na vdávání – Veselá pohádka o tom, že se urputnost v lásce nevyplácí. (LDO ZUŠ, Žďár nad Sázavou)

16:30 – Vojšta a strašidla – Pohádka o velké odvaze, hodných strašidlech a o tom, že ne vše, co se děsné jeví, musí hrůzu nahánět. (Divadlo ELF, Praha)

Mezi představeními ve foyer dětská dílna s vánočním tvořením Vyrobíte si lodičky, svíčky, andílky, nazdobíte cukroví, poslechnete pohádkové příběhy a pro ty nejmenší je připraven hrací koutek. Do her a soutěží vás již tradičně zapojí DUHA AZ a 25. přední hlídka Royal Rangers Žďársko.
www.ostrovphody.cz.

Od neděle 17. prosince, obě farnosti sv. Prokopa a Nanebevzetí Panny Marie

Betlémské světlo

Betlémské světlo přivezou čeští skauti z Lince 10. prosince do brněnské katedrály na Petrově. V sobotu 16. prosince ho pak dobrovolní skautští kurýři rozvezou vlaky po celé zemi.

Naši skauti převezmou světlo v sobotu 16. prosince v 7:27 na nádraží a v neděli 17. prosince jej předají při mši svaté v kostele sv. Prokopa a v neděli 24. prosince v bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Přicházet si pro něj můžete každý den do obou kostelů.

Další informace www.betlemskesvetlo.cz.

18. prosince – 7. ledna, obě farnosti sv. Prokopa a Nanebevzetí Panny Marie

Návštěva kostelních betlémů, výstavy betlémů a putovní hra

Během doby vánoční můžete navštívit naše kostelní betlémy, zelenohorský betlém na Zelené hoře a také výstavu betlémů v kapli svaté Barbory.

V **kostele svatého Prokopa** je farní betlém přístupný denně od 24. prosince do 7. ledna v čase 8:00 – 18:00 hodin.

V hřbitovním **kostelíku Nejsvětější Trojice** můžete navštívit betlémy ve dnech 24. – 26. prosince, 30. prosince – 1. ledna a 6. – 7. ledna v čase 9:00 – 17:00 hodin.

Výstava betlémů v kapli svaté Barbory je otevřena denně od 18. prosince do 1. ledna v čase 9:00 – 17:00 hodin. K vidění jsou nejrůznější druhy a typy betlémů vyrobené z mnoha různých druhů materiálů.

V **bazilice Nanebevzetí Panny Marie** bude otevřeno k návštěvě betléma v neděli 25. a v pondělí 26. prosince v čase 14:00 – 16:00 hodin.

Výstava Zelenohorský betlém a jeho historie v poutním **kostele svatého Jana Nepomuckého** na Zelené hoře bude zahájena společným stavěním betléma s dětmi v sobotu 23. prosince po rorátní mši svaté (a krátké snídani v křížové chodbě fary) a bude pokračovat od 10:00 do 13:00 hodin. Navštívit ji můžete denně ve dnech 26. – 31. prosince v čase 11:00 – 16:00 hodin.

Pro děti probíhá v době vánoční putovní hra **Půjdeme spolu za betlémy** při příležitosti 800. výročí prvního živého betléma. Jejimi stanovišti jsou kostel sv. Prokopa, kaple svaté Barbory (výstava betlémů), kostel Nejsvětější Trojice, bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše, kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, slámový betlém na náměstí Republiky, regionální muzeum na Tvrzi a živý betlém na náměstí Republiky (19. prosince 2023 v 16.00 hod.). Výherní karty jsou k dispozici na všech stanovištích, soutěžící musí získat minimálně šest razítek a její vyhodnocení proběhne v neděli 7. ledna ve 14:30 hodin při dětském pásmu v kostele sv. Prokopa. Hrací karty s sebou!

Úterý 19. prosince v 16:00 hodin, náměstí Republiky

Živý Betlém

Mrazivé odpoledne rozehrájí příběhy koledníků a Svaté rodiny. Letos si připomínáme výročí 800 let od uskutečnění prvního živého betléma, kdy svatý František z Assisi nechal postavit jesle v jeskyni na pahorku poblíž italského Greccia a před tímto živým betlémským výjevem se sloužila půlnoční mše svatá.

Neděle 24. prosince v 17:15 hodin, věž kostela svatého Prokopa

Troubení koled z věže kostela svatého Prokopa

České koledy zazní v podání trubačů oděných v historických barvách města, kteří nás uvedou do slavení vánočního tajemství.

Úterý 26. prosince ve 14:30 hodin, bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Koledování dětí u jesliček v bazilice Nanebevzetí Panny Marie

Program u jesliček s dětmi z farnosti a s dětskou scholou.

Úterý 26. prosince v 17:00 hodin, bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Koncert chrámového sboru FONS: Zpívej v čase vánočním

Na tradičním vánočním koncertu Chrámového sboru FONS „Zpívej v čase vánočním“ zazní česká mše vánoční Jiřího Temla Září hvězda nad Betlémem a další skladby. Koncert doprovází Komorní orchestr žáků ZUŠ Františka Drdly. Vstupné dobrovolné.

Pátek 29. prosince v 16:00 hodin, kostel svatého Prokopa

Vánoční koncert pěveckého sboru Svatopluk

Posluchači se mohou těšit na vánočně laděné skladby i sólová vystoupení.

Sobota 30. prosince v 18:00 hodin, bazilika Nanebevzetí Panny Marie

Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby

Společné provedení Rybovy mše vánoční v provedení hudebníků ze širokého okolí.

Neděle 7. ledna ve 14:30 hodin, kostel svatého Prokopa

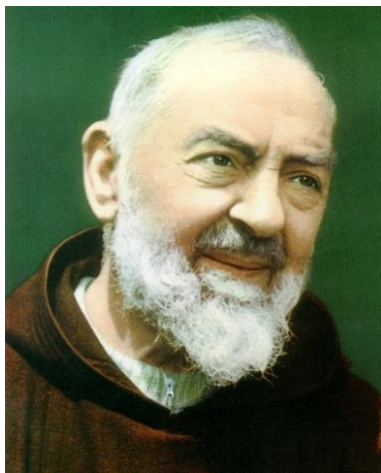
Dětské pásmo u jesliček v kostele svatého Prokopa

Dětské pásmo u jesliček se zpěvem scholy od sv. Prokopa a vyhodnocení vánoční hry „Půjdeme spolu za betlémy“ (více informací na webových a facebookových stránkách farnosti).

Neděle 14. ledna v 17:00 hodin, kostel svaté Kunhuty Nové Město na Moravě

17. tříkrálový koncert: Jakub Jan Ryba – Hej, mistře

Koncert věnovaný všem asistentům, dobrovolníkům a dárcům.

Neděle 7. ledna v 16:00 hodin, křížová chodba klášterské fary

Ohlédnutí za farní poutí

Ohlédnutí za farní poutí do San Giovanni Rotondo a pozvání na novou farní pouť připravovanou na podzim roku 2024 pravděpodobně do Říma.

6. až 11. února, Itálie

Cesta s mladými do San Giovanni Rotondo

Srdečně zveme mladé ve věku od 14 do 20 let na pouť do italského San Giovanni Rotondo, kde žil svatý kněz Pio

z Pietrelciny. Poutě s duchovní obnovou pořádají kněží a sestry z institutu Servi della Sofferenza.

P. Marek Husák

Čtvrtek 15. až neděle 18. února, školka Hvězdička

Katecheze Dobrého pastýře – kompletní úvod do pedagogiky a metody katecheze

Program Katecheze Dobrého pastýře je určen dětem ve věku 3 až 12 let, jejichž rodiče mají zájem o výchovu svých dětí v křesťanské víře. Seminář pořádaný římskokatolickou farností Žďár nad Sázavou I je vhodný pro učitelky MŠ i 1. stupně ZŠ, katechety i rodiče. Lektorkou kurzu je profesorka univerzity Ignatianum v Krakově Dr. Barbara Surma, autorka průvodce Já jsem dobrý pastýř. Seminář se koná v dětské skupině Hvězdička od čtvrtka 15. února 15:00 hodin do neděle 18. února zhruba 16:00 hodin. Dle zájmu je možné zajistit stravu i ubytování, seminář bude tlumočen do češtiny. Cena semináře je 1500,- Kč za všechny čtyři dny, přihlášky posílejte do 1. února 2024 na e-mail danathvezdicka@seznam.cz nebo kontaktujte pořadatele telefonicky na čísle 777 097 618.

Čtvrtek 16. května a víkend 18. a 19. května, kostel sv. Jana Nepomuckého

Svatojánská pouť na Zelené hoře

V roce 2024 se hlavní pouť na Zelené hoře uskuteční, dá-li Pán, v sobotu a v neděli 18. a 19. května a v den slavnosti, ve čtvrtek 16. května.

PŘEHLED AKTIVIT V OBOU FARNOSTECH

Celoročně, farnost sv. Prokopa

Nabídka aktivit Římskokatolické farnosti Žďár nad Sázavou I.

Srdčně vás zveme k účasti na některé z mnoha aktivit v naší farnosti. Děkujeme všem, kteří se na jejich uskutečnění podílejí.

- **Otevřený kostel** – denně od 8:00 do 18:00
- **Křesťanská školka Hvězdička** (Dana Trávníčková, tel. 777 097 618)
- **Setkávání pro předškoláky – katecheze Dobrého pastýře** – každý pátek v 16:45 (Dana Trávníčková, tel. 777 097 618)
- **Žabky – holky od 5 do 12 let** – sobota 9:00-11:00 (jednou za 14 dní)
Kontakt: Michaela Dolanská, tel. 607 186 540
- **Ministranti – kluci předškolního i školního věku** – sobota 9:00-11:00 (jednou za 14 dní) Kontakt: Josef Kašík, tel. 739 100 414

- **Rytířské dopoledne** – sobota 9:00-11:00 (jednou za 14 dní)
Kontakt: Josef Sejkora, tel. 736 675 940
- **Misijní klubko (děti a rodiče)** – poslední pondělí v měsíci 17:00-19.00
Kontakt: Martina Sejkorová 739 335 522, Jana Smolíková 737 810 881
- **Společenství pro teenagery (12–16 let)** – 2. a 4. pátek 19:00-20:30
Kontakt: Karolína a Filip Machkovi, tel. 731 244 452
- **Společenství mládeže (17–24 let)** – 3. pátek 19:00-20:30
Kontakt: Karolína a Filip Machkovi, tel. 731 244 452
- **Mladší schola – od předškoláků po 4. třídu základní školy**
Neděle 8:45-9:45 (zpěv 1. a 3. neděli při mši v 10:00 hodin)
Kontakt: Kateřina Koubková 603 151 361, Eva Křest'ánová 736 637 383
- **Starší schola – od 5. třídy až po středoškoláky a vysokoškoláky**
Neděle 8:45-9:45, 2. a 4. pátek 16:30-18:00 (zpěv při mši)
Kontakt: Kateřina Dvořáková 731 331 503, Jana Hudcová 724 733 885
- **Pěvecký sbor od sv. Prokopa** – úterý 18:45
Kontakt: Hana Bořilová, tel. 728 305 882
- **Výuka náboženství na základních a středních školách**
Dle rozvrhu na vývěsce a na webových stránkách www.prokopzr.cz
- **Mše svaté pro děti** – každou neděli v 10:00
- **Mše svaté za zemřelé** – každé poslední pondělí v měsíci v 18:00
- **Setkání nad Božím slovem** – pátek (jednou za 14 dní) v 19:00
Kontakt: Jana Miškovská, tel. 605 246 737
- **Modlitební skupinka** – pátek (jednou za 14 dní) v 19:00
Kontakt: Eva Součková, tel. 732 680 942
- **Nedělní kavárna** – každou neděli po první a druhé mši svaté
Kontakt: Markéta Kysilková, tel. 777 594 901
- **Klub křesťanských seniorů** – 2. a 4. středa ve 13:30, budova České pojišťovny (vedle polikliniky), 4. patro
Kontakt: Jaroslav Hulák, tel. 602 646 755
- **Modlitby matek** – první pondělí v měsíci v 19:00 hodin
Kontakt: Martina Sejkorová, tel. 739 335 522
- **Večery chval** – druhá sobota v měsíci v 19:30
- **Úklid kostela**
Ti, kteří se mohou podílet na úklidu našeho kostela, se mohou hlásit u paní Hany Koubkové na tel. 734 780 266

- **Moderátorka pastoračních aktivit žďárského děkanství a farní dobrovolnice pro Oblastní charitu** – Lenka Šustrová, tel. 737 972 108, e-mail: moderator.zdar@dieceze.cz

Celoročně, farnost Nanebevzetí Panny Marie

Nabídka Římskokatolické farnosti Žďár nad Sázavou II. – klášter

I vy se můžete připojit k některé z našich aktivit, případně se podílet na jejich realizaci.

- **Otevřený kostel** – zadní část baziliky je otevřena denně k modlitbě
- **Mše svaté pro děti** – každý pátek (mimo prvního) v 17:15 v bazilice
- **Eucharistická adorace** – každý čtvrtek v 17:00 v bazilice
- **Modlitba nešpor** – každou středu po mši svaté v bazilice
- **Modlitba růžence** – denně v křížové chodbě v 19:30 (v zimě) a ve 20:00 (v létě)
- **Nikodémova noc** – 16. dne v měsíci 19:00-20:00 (v zimě) a 20:00-22:00 (v létě) na Zelené hoře (tichá eucharistická adorace a příležitost ke svátosti smíření nebo rozhovoru s knězem)
- **Farní kavárna U Josefky** – v neděli po mši svaté v křížové chodbě
- **Ministranti** – v neděli po mši svaté v bazilice
- **Modlitby matek** – třetí sobotu v měsíci v 18:00 v křížové chodbě
- **Schola** – neděle po mši svaté a před dětskou mši svatou na faře
Kontakt: Petra Kynclová, tel. 737 489 488
- **Společenství mládeže** – pátek večer (jednou za 14 dní) na faře
Kontakt: Anežka Miškovská, tel. 775 246 643
- **Svatojánské bratrstvo** – poslední středa v měsíci po mši svaté v křížové chodbě, společenství mužů
- **Zvoníci** – každou neděli přede mši svatou ve věži kláštera
- **Kastelán na Zelené hoře** – Mgr. Ondřej Vobejda, tel. 605 231 323, e-mail: info@zelena-hora.cz.
- **Zástupkyně kastelána v bazilice Nanebevzetí Panny Marie** – Bc. Adéla Tlustošová, tel. 734 673 412, e-mail: bazilika@klaster-zdar.cz.
- **Správce budov** – Michal Berger, tel. 733 565 179.
- **Farní dobrovolnice pro Oblastní charitu** – Jana Miškovská, tel. 605 246 737

Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční „Hej Mistře!“ (1796)

Vánoce se jako oslava Kristova narození začaly vnímat zejména zásluhou sv. Františka z Assisi ve 13. století. Z této doby pochází řada vánočních zvyků a obyčejů, například stavba betlémů. Liturgická hudba představovaná gregoriánským chorálem na tento nový projev zbožnosti nereagovala a vlastně reagovat nemohla, protože se vyvinula několik staletí předtím, než se sv. František narodil. Teprve barokní doba se pokusila vystihnout vánoční atmosféru pohledem sv. Františka. Skutečnost, že se narozenému Kristu přišli poklonit i ti nejmudší lidé – pastevci ovcí a dobytka, vedla skladatele k tomu, že začali ve skladbách komponovaných pro vánoční dobu uplatňovat prvky lidové hudby. Tyto skladby dostaly název pastorely od latinského „pastor“ – pastýř. Jejich tvorba začíná již v 17. století.

Typickou ukázkou takové vánoční hudby je Česká mše vánoční (Missa pastoralis bohemica). Přestože je stavěná stejně jako latinská hudební mše (části Kyrie, Gloria...), jedná se o pastorální hru aplikovanou na liturgii tradiční mše; příběh vypráví o zvěstování Kristova narození a příchodu pastýřů k jeslíčkám. Mše má ryze pastorální ráz, je zasazená do českého prostředí, pro svou prostotu, radostnou a svěží atmosféru je stále srozumitelná a přístupná širokému obecnstvu.

Pro osobní kouzlo a neopakovatelnou originalitu této klasické mše jsme se ji v letošním roce rozhodli po 5 letech znovu nastudovat. Česká mše vánoční v podání Chrámového sboru sv. Prokopa a orchestru zazní při mši svaté na Štědrý den ve 22:00 hodin a na Boží hod vánoční v 10:00 hodin v kostele sv. Prokopa.

Na závěr roku se dne 30. 12. 2023 v 18:00 hodin zúčastníme společného koncertního provedení této mše, nastudované spolu s dalšími sbory a muzikanty z okolí, v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše. Doufáme, že nastudování mše s velkým sborem přispěje k radostné oslavě narození Krista. Děkuji všem zpěvákům chrámového sboru za jejich obětavou a tvůrčí práci během uplynulého roku. Bohu díky za společně strávené chvíle.

Hana Bořilová

800 betlémů pro žďárské děkanství

Slavíme 800 let od vzniku prvního živého betléma. Pořádáte živý betlém nebo v něm dokonce hrajete? Vytvořili jste si vlastní betlém pro vaši rodinu? Vyřezali jste figurku do vašich farních jesliček? Staňte se naším reportérem a vše zdokumentujte. Fotografie odešlete přes messenger nebo na e-mail moderator.zdar@dieceze.cz. Nezapomeňte na sebe uvést telefonní číslo nebo e-mailovou adresu... A pak už jen sledujte naše facebookové stránky.

Vyhodnocení proběhne v neděli 7. ledna 2024 ve 14:30 hodin při dětském pásmu u jesliček v kostele sv. Prokopa ve Žďáře nad Sázavou.

Lenka Šustrová

Tři králové v ulicích našeho Žďáru

S příchodem nového roku vychází do ulic velké množství dobrovolníků, kteří šíří do lidských obydlí Boží požehnání a věnují kousek svého času potřebným. Radostné setkávání tříkrálových koledníků s lidmi, na které si mnohdy nikdo nevzpomene, bývá plné emocí a neopakovatelných zážitků. V roce 2024 vyjdou králové do ulic Žďáru nad

Sázavou přímo o sobotě Zjevení Páně 6. ledna. Návštěva královských skupin je mezi obyvateli města oblíbená a koledování je rok od roku snazší. Bohužel se nám ale stále nedaří pokrýt celé město, proto pokud byste se vy, vaše děti či spolek chtěli do koledy zapojit, jste srdečně vítáni. V případě vašich dotazů kontaktujte tříkrálovou asistentku pro Žďár nad Sázavou Martinu Cočevovou, 603 830 065, e-mail: martina.cocev@seznam.cz. Děkuji všem dobrovolníkům a dárcům, kteří podporují činnost Oblastní charity Žďár nad Sázavou a pamatují na charitní dílo ve svých modlitbách.

Veronika Dobrovolná, koordinátorka Tříkrálové sbírky 2024

OHLÉDNUTÍ ZA UPLYNULÝM ROKEM

La Festa venku a v létě

Letošní La Festa se uskutečnila v netradičním čase na netradičním místě – listopadové plískanice vystřídal červené teplo, byť ne úplně vedro, a prkna Městského divadlo nahradilo podium postavené na farní zahradě u svatého Prokopa, na němž se postupně vystřídaly scholy z Níhova, Herálce,

Jam a obou žďárských farností. Kromě hudebního programu se děti mohly zúčastnit řady her a aktivit, diváky čekalo skvělé občerstvení a zvědavé návštěvníky zblízka i zdálky pohled na Žďár z věže kostela svatého Prokopa.

Zbyněk Vintr, foto Jiří Přichystal

Dcery Krále v Lisabonu

Když přišla Anežka Miškovská s tím, že bychom si mohly zatančit na celosvětovém setkání mládeže v Lisabonu, koukaly jsme na ni, jestli si z nás nedělá legraci. My? V Lisabonu? Opravdu? Legraci si nedělala. Potkala Romana Kubína ze Sekce pro mládež, který jí nabídl možnost zapojit se do přípravy programu a vytvořit v rámci ní nějaký tanec.

Kývly jsme. A tak začal náš trénink. Věřili byste tomu, jak může být pro osm holek občas náročné se sejít a cokoliv secvičit? Červenec se nezadržitelně blížil, nakonec jsme však s kufrem plným bílých, šustivých sukni opravdu nastoupily do letadla a nechaly se donést až do Portugalska, nejzápadnějšího cípu kontinentální Evropy. Celý první týden jsme strávily na předprogramu v Portu. Shrnuła bych to následovně – nečekaná zima (nikdo nám dopředu neřekl, že budeme potřebovat víc než jeden svetr!?), oceán se solí prosyceným, vlhkým vzduchem, exotické rostliny, racci, polorozpadlé

přímořské domy s fasádou zdobenou kachličkami na milión způsobů a lidi, hlavně lidi. Místní „domorodci“ nás přivítali víc než přátelsky. Jejich nátura je zrovna taková, jako sama jejich země. Otevřená, pohostinná, taková ve stylu „žádný spěch,

nač se stresovat?“. Na vkus běžného Čecha snad příliš bezstarostná, nicméně bohatě vynahrazená notnou dávkou vřelosti a srdečnosti. Dost nezvyk.

Kromě Portugalců jsme měly možnost se seznámit se značnou spoustou lidí nejrůznějších národností ze všech koutů světa. Myslely jsme si tedy, kdoví jak jsme si na všechny ty davy v Portu nezvykly. Co by nás mohlo v Lisabonu asi tak překvapit? Nemohly jsem se však mylit víc! Na takové množství lidí, které se zvládlo nasáckovat do hlavního města Portugalska, nás nedokázalo připravit nic. Španělé, Poláci, Francouzi, mladí z Asie, Afriky i obou Amerik. Není to svým způsobem fascinující? Tolik rozdílnosti, a přeci jsme se všichni setkali ze stejného důvodu. A tím není nikdo jiný než Ježíš Kristus.

Naším tancem jsme se společně s ostatními poutníky pomodlily v českém centru během dopoledního programu o první srpnové středě. Svým pohybem jsme vyjadřovaly chválu Matce Boží, Panně Marii, na píseň Korunovaná.

A největší zážitek? Kromě samotného tancování rozhodně setkání se svatým otcem Františkem tváří v tvář. Při jeho přivítání v Parku Eduarda VII. jsme obsadily cestičku, kudy projíždět vůbec neměl. Neměl, a přesto projel. Sotva dva metry od nás. Byla to velmi nečekaná a o to víc intenzivní zkušenost. Nebo možná spíš dar. Celá tato pout' byla velkým darem, takovým drobným zázrakem, a my děkujeme všem, kteří nám ji umožnili a svou vděčnost posíláme i „tam nahoru“ k Bohu, bez něhož by se nic z toho nikdy neuskutečnilo.

„Důvěřuj, zázraku přijde čas, Ježíš srdce ti dává, tak pozvedni hlas, chválu vzdej, na cestu vyjdi s Ním světlo naděje nést potřebným.“ (hymna SDM Lisabon 2023)

Bohuslava Rosecká, foto zde a na obálce Vojtěch Hlavka, www.clovekavira.cz

První farní den u sv. Prokopa

V neděli 10. září se před polednem otevřela farní zahrada všem, kteří chtěli společně strávit Den farnosti. Tím byla zahájena tradice setkávání se všech našich generací.

Po slavnostní mši svaté čekal na přítomné bohatý program. Pro děti byl připraven nejen skákací hrad, ale i tvůrčí dílny, kde si mohly ozdobit květináč s palmou a věnovat

mamince nebo babičce pro radost. Potěšilo nás také divadlo Jana Hrubce a soutěže s tematikou sv. Prokopa, malování na obličej, cukrová vata a popcorn. Dříve narození farníci si mohli společně zanotovat u tónů harmoniky. Otevřena byla i kostelní věž.

Programem provázel Honza Šustr, jehož kapela Profesionálové zněla areálem po celé odpoledne. Na samé finále někteří farníci neodolali a společně si i zatančili. Díky všem, kteří se do této společné akce zapojili jak svými dary, svým časem, tak i organizačně nebo tím, co je baví a co umí. Rovněž díky patří i dětem z Hvězdičky za hudební pásmo po mši svaté. Veliké Pán Bůh zaplat' všem!

A dá-li Pán, můžete si už nyní napsat do svých diářů: 8. září 2024 – Farní den u sv. Prokopa. Srdečně zveme i farníky z Římskokatolické farnosti Žďár nad Sázavou II.

Lenka Šustrová, foto Jiří Přichystal

300 let od úmrtí Jana Blažeje Santiniho (1723 – 2023)

Koncertem 4. listopadu v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše završila stanice Vltava Českého rozhlasu hudební cyklus, věnovaný Santiniho památce. Koncerty předchozí proběhly také na místech Santiniho výrazného působení, a sice v kladrubském opatském kostele Nanebevzetí Panny Marie, sv. Wolfganga a sv. Benedikta a v Mramorovém sále zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou.

Žďárský koncert byl komponován patrně záměrně jako prolínání gotického gregoriánského chorálu s barokními skladbami; lépe se snad ani nedá vyjádřit propojení genia Santiniho úsilí spojit harmonicky prvky gotické s pozdním barokem, a vyjádřit tak nepřetržité působení Boha ve svém díle stvoření. Zatímco gotický gregoriánský chorál proměňuje obsahem i formou chronos, vezdejší čas, v kairos, čas věčnosti, tak snahy baroka v celém rozsahu shrnuje historik Zdeněk Kalista jako životní princip, jako základní tendenci a snahu „poznati Boha skrze tento svět“, zastihnout v jeho realitě Absolutno, v přirozeném nadpřirozené, tedy nazírání, odkrývání věčnosti prostřednictvím umění a stylu života v čase, který nám byl dán.

Tomuto úsilí se plně a celoživotně věnoval i profesor Mojmir Horyna odkrýváním smyslu koncepcí Santiniho staveb, jejich ikonografie a ikonologie. Santini totiž postupoval proměňováním chronos, pozemské míry času, v symbol Boží přítomnosti, ve znamení kairos, času Boží věčnosti, který představují koncepce jeho staveb v exteriérech i interiérech. Kongeniální Sieberovo dílo, barokní varhany, jejichž prospekt navrhl Santini na empoře křížení baziliky, tak po náročném restaurování vzácného nástroje umožnilo s pohledem na Willmannovo veledílo v presbytáři zaslechnout v provedení varhaníka Pavla Černého skladby prolínající barokní hudbu s chorálními zpěvy Svatomichalské gregoriánské scholy pod vedením Josefa Gerbricha. Deo gratias za krásný sobotní večer.

Petr Peňáz, foto Anna Zítová, ČRo Vltava

Poděkování otci Vladimírovi

S každou výměnou kněze se cosi obtížně definovatelného mění a něco důležitého zůstává: Tvář Ježíše Krista, kterou každý kněz zprostředkovává jeho slovem a svátostmi. Je to také připomínka, abychom v každém knězi i v každém bližním spatřovali a vnímali přítomnost Krista.

Potom je tu znamení vděčnosti, poděkování za vše dobré, co jsme společně prožili při slavení mší svatých, udílení svátostí, návštěvách nemocných, duchovním vedení a výuce náboženství, katechezích a křtech dětí i dospělých, při brigádách a každodenní práci. Poděkování za péči o mládež, skauty, nikdy nekončící dvacetileté úsilí o restaurování baziliky minor, včetně sakristie, varhan a mobiliáře, Dolního hřbitova, kaplí v obcích i poutního svatojanského kostela na Zelené hoře – to vše doprovázela výběrová řízení, mnohdy složitá jednání a starosti se získáváním financí. Za dobu působení ve Žďáře poznali otce Vladimíra Vojtěcha Záleského jako celebranta i exercitátora na mnoha místech naší vlasti. Na novém hlavním oltáři v bazilice od Milivoje Husáka jsme přivítali zpátky u své matky a sester ostatky svaté Zdislavy, patronky rodin, v jižní lodi relikvie svatých košických mučedníků a dalších světců, zatímco severní loď nově připomíná zakladatelské rody našeho cisterciáckého kláštera a její závěrová kaple svou novou křtitelnicí všechny, kdo se stávají v bazilice dětmi Božími z vody a z Ducha svatého.

Nelze zapomenout ani na péči o svěřené farnosti a jejich kostely v širokém okolí, otevření fary, rajského dvora a křížové chodby, duchovní obnovy, přednášky a kurzy. V nohách nám zůstávají vzpomínky na letní puťáky, expedice mladých, farní poutě, zájezdy a cyklovýlety, v rukou práce mnoha skupin dobrovolníků i zaměstnanců na údržbě kostelů, vyřezávaný žďárský betlém, svatá brána a kurzy psaní ikon a v srdci nezapomenutelná přátelství s mnoha mimořádnými osobnostmi, ať už s otcem Eliášem Vellou, profesorem Mojžířem Horynou nebo mnoha jáhny, kaplany a kněžími, kteří

u nás působili, řeholními sestrami, které nás pravidelně navštěvovaly, biskupy, bohoslovci a kněžími, které jsme tu a tam potkávali v křížové chodbě fary nebo při diecézních poutích rodin či celostátním setkání mládeže, architektky, památkáři, řemeslníky, štukatéry, výtvarníky a umělci, vzácnými přáteli z Anglie a také správci míst, na nichž tvořil Jan Blažej Santini a s nimiž jsme díky otci Vladimírovi navazovali spolupráci. Jmen i činností by bylo mnoho a určitě bychom na někoho a na něco zapomněli.

Otci Vladimírovi jsme začátkem prosince položili několik zvědavých otázek:

Na co si vzpomenete, až se probudíte na nějaké příští expedici v rumunských Karpatech a na mysl vám přijde sousloví „žďárský klášter“?

Příští expedice nebude pravděpodobně do karpatských hor, ale na litevské pláň. Ale ať v horách či v nížině, žďárský klášter vyvolává řadu radostných vzpomínek z doby mého dvacetiletého působení. Je to kombinace geniálního místa, pestré historie a řady vzácných lidí. To je výborná kombinace a byla by škoda, kdyby nebyla zúročena.

Jak ji zúročit? Máte pro své bývalé farníky nějaký tip, jak na to?

Moc bych chtěl popřát všem žďárským farníkům z obou farností, aby žili v jednotě a v lásce a zároveň v tvůrčí aktivitě. Ten známý výrok sv. Jana Maria Vianneye platí beze zbytku: „Jen krok z prostřednosti a jsme zachráněni.“ Jakmile začneme být vlažní a lhostejní, jednou v modlitbě, jindy ve slavení nedělní mše svaté, pak zase v pomoci druhým... octneme se na kluzkém svahu a něco se začne hroutit. Třeba ne hned a třeba ne viditelně, ale začne to být „nahnuté“.

Průměrnost není pro nás – ne ve smyslu, že bychom museli udělat díru do světa, ale v tom, že se nezařadíme do šedé zóny, kde se nebojuje a kde se ztrácí ideály.

Pan farář, otec Marek, je kněz statečný a věrný. Farnost ale netvoří kněz sám, dnes více než dříve platí, že role farníků je klíčová a každý je důležitý. Buďte mu oporou a pomáhejte mu.

Jak vás přivítala nová farnost a kněží brněnského děkanátu?

Farníci v Bystrci jsou na mne velmi hodní a pozorní. I pro ně byla změna složitý proces, protože mého předchůdce otce Pavla Svobodu měli rádi. On se

stěhoval po devíti letech, já po dvaceti – obojí je kus života, takže to není jednoduché.

Myslím si, že lidé to pochopili a trochu nám ten proces ulehčili... Kněží v děkanátu jsou výborní a opravdu se těším na spolupráci s nimi. Na rekolekci nás bývá kolem padesáti, což je velký tým, kam přichází také řeholníci, ale není to neosobní, žádné schůzování.

Přijali mě velmi přátelsky a jsem vděčný také Mons. Václavovi Sloukovi, nyní novému proboštovi, za uvedení do úřadu a do situace. Velkou pomocí je také náš pan kaplan, kterého znáte, otec Tomáš Marada – je spolehlivý a hodný. Za vše moc děkuji.

Petr Peňáz a Zbyněk Vintr, foto Jiří Bárta

Přivítání otce Marka

Otec Marek Husák se narodil v roce 1985. Po maturitě na osmiletém Gymnáziu Mikulov studoval v Brně Vyšší odbornou školu se zaměřením na ekonomii a právo; Pedagogickou fakultu pro učitelství na druhém stupni s obory fyzika, technika a informatika a Vysoké učení technické s oborem elektrotechnická výroba a management.

V roce 2009 nastoupil do Teologického konviktu v Olomouci, tedy do přípravného ročníku. Další dva roky pokračoval na Teologické fakultě v Olomouci. Poté zakončil studium tříletým bakalářským teologickým programem na Papežské lateránské univerzitě.

Po vysvěcení na jáhna v roce 2015 působil ve farnosti u kostela Nanebevzetí P. Marie v Brně – Zábrdovicích. V roce 2016 přijal kněžské svěcení a nastoupil jako kaplan do farnosti sv. Mikuláše ve Velkém Meziříčí. Po dvou letech se stal administrátorem farností Jimramov, Dalečín a Sulkovec.

Od roku 2023 převzal jako farář farnost Nanebevzetí Panny Marie ve Žďáře nad Sázavou a farnost sv. Kateřiny v Herálci. Zároveň se stal děkanem žďárského děkanství.

Pocházíte z Mikulova, a to je sem k nám dlouhá cesta od vinohradů k bramborám. Kdybyste na své cestě ke kněžství měl popsat jeden nebo dva klíčové okamžiky, jaké by to byly?

Máte pravdu, že cesta na Vysočinu není nejkratší, i moje povolání ke kněžství mělo svou historii. I když musím říct, přestože jsem pozvání ke kněžské službě uslyšel v nitru již velmi brzy, jeho uskutečnění nenastalo hned.

Klíčový pro mě byl příklad kněží a duchovních osob, které jsem v životě poznal. Měl jsem štěstí, že jsem ve své farnosti poznal dobré a inspirující kněze. Každý byl trochu jiný, ale každý mi ukázal kněžství novým, originálním způsobem. (Proto si také myslím, že je dobré, když se čas od času kněz ve farnosti změní.)

Druhým velkým momentem pro mě bylo setkání se společenstvím, které žilo duchovně. Pro mě to bylo nejprve společenství mladých otce Pia v Brně. Postupně toto společenství bylo méně mladé, to jak jsme postupně stárli. Vzešlo z něho několik kněží, ale také manželských párů.

Myslím si, že povolání k duchovnímu stavu, ať už ke kněžství nebo do řehole, je v dnešní době tak trochu malý zázrak. Nikdy nevíme, kdo se za nás třeba modlil nebo obětoval svůj život.

Když k nám před téměř osmi sty lety přišli cisterciáci, nebylo tu nic, jen pustý les. A potom se střídala období velkého rozkvětu a úplného zmaru. Stojíme teď uprostřed mimořádného období, jeden z našich kostelů je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO, druhý povýšil Benedikt XVI. na baziliku minor. Co vnímáte jako největší výzvu pro naši farnost do příštích let?

Je to velmi lákavé, dávat rady, co by se mělo a nemělo dělat. Nejsem Spasitel, tím je Ježíš, ostatně se na jeho příchod o Vánocích připravujeme. Myslím si, že úkolem kněze je komunikovat věci Boží a lidské, stát mezi nebem a zemí, proměňovat zlé v dobré a poukazovat na možnosti současné chvíle. Rád naslouchám lidem, chtěl bych začít právě od toho. Může skrze ně promlouvat Duch svatý.

Je vám velmi blízký otec Pio z Pietrelciny a spolu s dalšími kněžími z naší diecéze jste členem sekulárního institutu Servi della Sofferenza

(Služebníci utrpení). Utrpení není úplně populární slovo, čím vás inspiruje právě odkaz otce Pia a Kristus trpící?

Otec Pio mě inspiruje tím, že se snažil lidi zbavit zbytečného utrpení. Ne všechno utrpení je nutné. Když se manželé rozhádají, pak se rozejdou a zůstanou jim děti, které trpí, je toto utrpení zbytečné. Když někdo upadne do závislosti, způsobí si zbytečné utrpení. Žije-li člověk ve hříchu, zlo mu zase přivede zbytečné utrpení... A právě toho se snažil otec Pio lidi zbavit. Konec konců také založil nemocnici, ale nazval ji Domem úlevy v utrpení.

Pak ovšem existuje výkupné utrpení, když Ježíš na sebe vzal kříž a obětoval svůj život za spásu světa. Ježíš dal účast na tomto výkupném utrpení právě otci Piovi.

Zbyněk Vintř

Dění za rejstříky a píšťalami v kostele sv. Prokopa

Většina z nás to bere jako naprostou samozřejmost – skutečnost, že mše svatá je s hudebním doprovodem, v drtivé většině varhanním. Automaticky sedáme do lavic, do rukou bereme kancionály, připraveni slavit mši svatou a zpěvem přispět k bohoslužbě, či se modlit. Mnoho lidí se shoduje, že pokud je mše bez doprovodu, je velice tichá a smutná.

Co ale obnáší varhanní doprovod? Víte, co se děje nad vámi na kůru, za mohutnými sloupy píšťal? Co se odehrává za horním a dolním manuálem? Valná část věřících byla na kůru pouze párkrát. Varhany v kostele sv. Prokopa byly do aktuální podoby vystavěny v roce 1987. Jejich styl lze označit za moderní až postmoderní. Mají dvě klaviatury, tzv. manuály, 30 pedálů a jejich zvuk lze barvitě měnit pomocí 36 rejstříků. Na tzv. horní manuál varhaník hraje předehry a předzpívané party, na dolním manuálu se doprovází společně zpěvy či vstup a závěr mše.

Krásnou definici toho, co varhaník v rámci doprovodu mše musí zvládnout, uvedl na svém facebookovém profilu otec biskup Pavel Konzbul:

„Varhaník je osoba, která se snaží pomocí rukou a nohou zkrotit složitou soustavu píšťal, rejstříků, pedálů, kláves a zpívajících věřících.“ Být varhaníkem je tedy službou, která obnáší mnoho času a pevných nervů. Ať už se jedná o nácvik samotné hry, zpěvů či žalmů. A to, kolik píle a úsilí taková služba stojí, si člověk neuvědomí, dokud se varhaníkem nestane nebo nějakého nemá mezi blízkými.

U nás v kostele působí varhaníků několik. Mezi stálými je třeba zmínit Josefa Kašíka, který se této službě věnuje už přes třicet let, Miloslava Táborského, který mimo jiné pravidelně doprovází chrámový sbor, a dalším je František Dvořák, který tým obohatil před osmi lety. Ke zmíněným pánům se připojily účastnice aktuálně probíhajícího varhanického kurzu – před dvěma lety Anna Dvořáková a od letošního léta Hana Klusáková. Všichni mají v našem kostele pravidelnou službu a můžete je slyšet v průběhu celého týdne. Nově tým posílí také Veronika Čechová.

Každý ze jmenovaných má už ze svého působení spoustu zážitků. Ono někdy není vše takové, jak se zdá, i když to lidé v lavicích nepostřehnou. A je to právě schopnost čelit neočekávaným situacím, které musí varhaník zvládat, neboť každá mše je jiná, takže se nikdy nedá s jistotou odhadnout, zda nebude třeba dalších slok, meziher či preludií. V tomto je třeba vyzdvihnout, že jsou všichni zmínění pánové i pan farář pro nově příchozí skvělými rádci a mentory, kteří ochotně sdílejí své zkušenosti a tipy a dokáží motivovat.

Takže až příště zazvoní zvonek, který ohlašuje začátek mše, zkusme věnovat tichou modlitbu osobě, která sedí za manuály. Oceňme píli zejména dlouholetých varhaníků, buďme shovívaví k nováčkům a važme si toho, že se v našem kostele konají denně mše s varhanním doprovodem.

Hana Klusáková

Edukační programy v bazilice

Od září tohoto roku mají vzdělávací a volnočasové instituce možnost navštívit baziliku Nanebevzetí Panny Marie a svatého Mikuláše v rámci nabídky vzdělávacích programů. Jedná se o tři stálé edukační programy, které přiblíží dětem a studentům historii a život v bývalém cisterciáckém klášteře s přesahem do dnešní doby – a představí baziliku jako prostor věřícího společenství.

Pro děti z mateřských škol a žáky 1. stupně základních škol nabízíme program „S mnichy do přírody“. V rámci tohoto programu si představíme bývalý klášter a okolní krajinu. Zjistíme, že mniši byli výbornými hospodáři a příroda je obohacovala všemi směry.

Další dva programy jsou určeny pro žáky základních a středních škol. Program „Od gotiky po baroko“ je zaměřen na umění a architekturu. V bazilice se setkáme s pozůstatky románského slohu, ale obdivovat můžeme i gotické prvky a zdobné baroko.

Neopomeneme vyzdvihnout i významného architekta Jana Blažeje Santiniho.

Cílem třetího programu „Ora et labora“ je zkusit si představit život v klášteře. Jaký byl denní režim mnichů? Proč se kláštery nazývaly centrem vzdělanosti? Jaké prostory tvořily klášterní areál? Na tyto a další otázky hledáme se studenty během tohoto programu odpovědi.

Součástí všech programů je také kreativní část, kde děti

a studenti na dané téma tvoří. Prostřednictvím různých edukačních metod si nově nabyté poznatky osvojí a zažijí.

Mimo zmiňované tři stálé programy nabízíme také programy tematické, které se vztahují k období Vánoc a Velikonoc. Cílem je bližší seznámení žáků s danými svátky a jejich podstatou. Za tímto účelem je v prosinci v nabídce vánoční program „Za betlémskou hvězdou“, během kterého si s dětmi a studenty připomeneme vánoční příběh a jeho ztvárnění prostřednictvím betlému. Zamysleme se společně nad událostí narození Ježíška a tradicí betlému od sv. Františka až po současnost.

Kostel tedy může být nejen místem modlitby, liturgie, ztišení a setkání se s Bohem. Tento prostor může dětem a studentům nabídnout mnoho podnětů k zamyšlení, uvědomění si bohaté historie tohoto místa a význam stavby.

Nabídku a bližší informace k edukační činnosti v bazilice naleznete na stránkách farnosti.

Aděla Thustošová

Katecheze Dobrého Pastýře u svatého Prokopa

S podporou pana faráře Blažeje Hejtmánka začaly od října 2023 na faře znovu probíhat Katecheze Dobrého pastýře pro předškolní děti.

Pro tyto hodiny katechezí bylo potřeba zajistit klidný prostor a vytvořit „připravené prostředí“. Myslím, že se nám to postupně daří. Děti mají možnost v pátek přijít

do prostoru „atria Dobrého pastýře“, kde je pro ně vše „tak akorát“. Malé stolečky, židličky, malý oltář, malý svatostánek, malá zákristie. Pomůcky pro tyto katecheze pomohli, a postupně pomáhají, vyrábět farníci. Děkujeme moc Miloši Křesťanovi za krásný oltář, svatostánek i zákristii. Maminky dětí ušily ubrusy do modlitebního koutku v liturgických barvách a postupně dovybavujeme vše potřebné. Děkuji Jitce Klementové, Evě Součkové a celé rodině Miškovských, že pomohli s výrobou pomůcek a přiznáním stolečků, a kolegyním ze školky Hvězdičky, Martě a Marušce. Stále je co připravovat, aby se mohlo říct, že máme vše hotovo.

Program Katecheze Dobrého pastýře je určen dětem ve věku 3 až 12 let, jejichž rodiče mají zájem o výchovu svých dětí v křesťanské víře. Tato forma katecheze se zaměřuje na individuální a hlubokou spirituální formaci dětí na základě biblických a liturgických prvků. Katecheze Dobrého pastýře vychází z pedagogických principů Marie Montessori a kombinuje je s křesťanskou teologií.

Dětem je při katechezích dopřán klid, soustředění, čas na rozjímání a přemýšlení nad Božím slovem. Tento program katecheze byl dobře přijat v různých částech světa a na mnoha místech je součástí křesťanské výchovy. Je vhodný pro děti od předškolního věku až po mladší děti ve školním věku.

Katecheze probíhají každý pátek od 16:45 do 17:45 hodin (změny jsou hlášeny v ohláškách při nedělní mši), jste srdečně zváni s Vašimi dětmi od 3 let (předškolní děti). Budeme se na Vás těšit.

Dana Trávníčková a Anežka Miškovská

Sdružení křesťanských seniorů

V roce 2003 přišla z výboru SKS Praha výzva k zakládání Klubů SKS na místní úrovni. Tehdy vznikl zásluhou Miloslava Kubáta a Klimenta Stehlíka klub ve Žďáru nad Sázavou. Nyní, v roce dvacátého výročí, se scházíme pravidelně každou druhou a čtvrtou středu v měsíci v prostorách klubu seniorů ve druhém patře pojišťovny. Druhou středu bývá setkání s tréninkem paměti, informacemi o akcích ve městě i promítání fotografií či filmů. Čtvrtou středu pečujeme o svá těla pod vedením zkušené cvičitelky. Začátek je vždy ve 13:30 hodin. Přijít může každý zájemce.

V letošním roce jsme se mnozí zúčastnili pašijové hry, v květnu zájezdu do Luže, Košumberku, Litomyšle a Koclířova. O prázdninách jsme si prohlédli a vyslechli přednášku o kostele blahoslavené Marie Restituty v Brně Lesné. Navštívili jsme i baziliku Nanebevzetí Panny Marie augustiniánského kláštera na Starém Brně i s výkladem o historii tohoto místa, prošli zahrady Muzea J. G. Mendla a 150 roků starý Starobrněnský pivovar. V září jsme byli představeni na Farním dni. Po druhém vánočním svátku připravujeme společenské odpoledne s harmonikou Jirky Kašíka.

Druhou středu v lednu nového roku se na členské schůzi Sdružení dohodneme na akcích roku 2024.

Jaroslav Hulák

Opravy v obou žďárských farnostech

Ve Žďáře nad Sázavou je několik kulturních památek ve vlastnictví žďárských farností a snahou je tyto kulturní památky spravovat a obnovovat, aby nám všem sloužily a abychom je předali dalším generacím.

Ve farnosti Žďár nad Sázavou I jsme pokračovali s obnovou vitrážových oken. Vitrážová okna v hlavní lodi byla vyčištěna a přeskládána v minulých letech a letos byla provedena obnova oken v sakristii, na oratoři a ve zpovědní kapli. Bylo opraveno kamenné ostění vitrážových oken. Na těchto opravách se podíleli kameník, kovář, vitrážista a místní farníci. Věřím, že

v dalších letech se dostaneme i na malovaná okna v presbytáři. Letošní opravy stály necelých 400 000,- Kč a na dotacích jsme obdrželi 330 000,- Kč. V příštím roce budeme usilovat o dotace na opravu poškozených částí v krovu kostela sv. Prokopa, kde se objevila místa poškozená dřevokazným hmyzem a hnilobou. V současnosti probíhají přípravné práce.

Ve farnosti Žďár nad Sázavou II jsme pokračovali obnovou jižní kaple na dolním hřbitově. Je to již obnovená druhá kaple ze čtyř. Opravili jsme šindelovou střechu a omítky. Náklady na opravu byly necelých 850 000,- Kč a na dotacích jsme získali 660 000,- Kč. V bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše jsme se pustili do postupného restaurování historických lavic v hlavní lodi. Jeden blok byl odvezen do restaurátorské dílny a podlaha pod lavicemi byla prozkoumána archeology a dlažba byla vyskládána zpět. Na konci listopadu se lavice vrátí na své místo. Zároveň se v bazilice restaurují defekty v kamenných schodech. Celkové náklady za restaurování jsou 670 000,- Kč a na dotacích jsme obdrželi 340 000,- Kč.

Chtěla bych poděkovat všem, kdo se na obnovách podílejí – finančně, fyzickou pomocí a svým umem a hlavně modlitbou. Poděkování patří i poskytovatelům dotací – Ministerstvu kultury, Kraji Vysočina a Městu Žďár nad Sázavou. Obnova kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře, kterou zajišťuje Ing. František Laštovička a která stále ještě probíhá, si zaslouží více prostoru v příštím zpravodaji.

Jitka Klementová

Doma je doma...

Jsou chvíle, kdy se ocitneme v situaci, kterou neznáme. Jsme nejistí a nevíme si rady. Jsou to například okamžiky, kdy se nás nebo našich nejbližších začínou dotýkat zdravotní potíže.

Naštěstí jsou pod Oblastní charitou Žďár nad Sázavou zdravotní služby, které Vám mohou

být v těchto okamžicích oporou.

Například takový odběr krve. Někdy to může být opravdu oříšek. Jak dostat špatně pohyblivého člověka do auta a pak ještě k lékaři? Nebo převaz rány, pohybová terapie na podporu soběstačnosti, výměna močových katetrů u žen i mužů. To je jen krátký výčet zdravotních výkonů, se kterými Vám dokáže domácí zdravotní péče pomoci. Je to především čas, který vám služba ušetří na cestách a v čekárně, protože zkušené sestřičky přijedou za Vámi.

Někdy jsou životní okamžiky ještě mnohem těžší. Dozvíme se, že nám nezbyvá moc času. Ať už se jedná o nás nebo o ty, které máme rádi.

Domácí hospic Barborka je mobilní tým lékařů, zdravotních sestřiček, sociálních pracovníků, pečovatelek, psychologů, duchovních. Poskytne vám podporu 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a pomůže Vám jít po této náročné cestě.

Nebojte se říct si o pomoc. Nemusíte všechno zvládnout sami.

Domácí zdravotní péče, Studentská 4 (Poliklinika), telefon: 566 626 041, mobil: 777 755 435, e-mail: dzp@zdar.charita.cz

Domácí hospic Barborka, Horní 28, mobil: 731 636 957, 604 843 062, e-mail: barborka@zdar.charita.cz

www.zdar.charita.cz

Diecézní fond PULS

Prostřednictvím fondu PULS se můžete podílet především na zajištění mezd pro kněze brněnské diecéze, kterých v naší diecézi působí 325. Řada kněží kromě služby ve farnosti vykonává i specifickou pastorační činnost, například v nemocnicích, armádě, ve vězeňství, v církevním školství apod. Mzdy pro kněze zajišťuje brněnské biskupství z darů donátorů fondu PULS, z výsledku své hospodářské činnosti a do roku 2029 ještě i z (klesajícího) příspěvku státu.

Děkujeme nejen za Vaši hmotnou podporu, ale i za veškerou pomoc a spolupráci, kterou podporujete kněze ve farnostech. Hodnota Vašich darů nespočívá v jejich výši, ale je především projevem spoluodpovědnosti za budoucnost diecéze.

K 29. listopadu 2023 měla brněnská diecéze 8 309 donátorů, kteří jí v letošním roce darovali zatím celkem 17 387 396 Kč. Jak si v letošním roce vedou naše farnosti, můžete kdykoli snadno zjistit na jejich webových stránkách:

stav k 30.11.2023	
ŘKF Žďár nad Sázavou-I	
JAK PULSUJEME V ROCE 2023	
Počet donátorů	51, tj. 6,3 %
Dary donátorů	135 285 Kč
Zbývá vybrat	264 012 Kč

stav k 30.11.2023	
ŘKF Žďár nad Sázavou-II	
JAK PULSUJEME V ROCE 2023	
Počet donátorů	63, tj. 17,7 %
Dary donátorů	250 831 Kč
Bonus pro farnost	24 938 Kč

Příjmy fondu jsou tvořeny dary donátorů a příspěvky farností. Výše příspěvku farností je stanovena částkou 480 Kč za rok za každou dospělou osobu ve farnosti. Pokud má farnost příjem z hospodářské činnosti, přispívá do fondu i podílem ze svých výnosů.

Dary donátorů pomáhají farnostem tento příspěvek snížit. Pokud dary dosáhnou výše stanoveného příspěvku, závazek farnosti je splněn. Pokud dary přesáhnou stanovenou výši, převádějí se jako bonus pro farnost do příštího roku.

Výdaje fondu jsou příspěvkem do rozpočtu brněnského biskupství na mzdy kněží a zajištění služeb farnostem.

www.donator.cz

Darujte vzdělání a naději dětem z nejchudších zemí světa

Petra Burianová, ambasadorka hnutí Mary's Meals, výherkyně soutěže Peče celá země v roce 2020 a tvůrkyně pořadu Pečení na neděli.

Dříve se u štědrovečerního stolu prostřelo místo navíc pro nečekaného hosta. Touto prastarou tradicí jsme dávali najevo, že neodmítneme pohoštění žádné náhodné návštěvě, která zavítá k našemu prahu – pocestnému, tulákovi nebo žebrákovi.

Doba se mění, a tak nám o Vánocích stěží zazvoní u dveří náhodný pocestný. Lidí, kteří potřebují naši společnou pomoc, je přitom na světě pořád mnoho. Nejzranitelnější z nich jsou děti. Nemůžeme je k našim svátečním tabulím fyzicky posadit, ale prostřednictvím Mary's Meals jim můžeme nabídnout jídlo, které je nakrmí po celý rok. Můžeme se společně pokusit co nejvíc vyvážit skutečnost plných stolů na jedné a prázdných žaludků na druhé straně světa.

Jménem bezmála 2,5 milionů dětí, v nichž zůstává naděje živá díky jídlům, která pomáháte prostřednictvím Mary's Meals podávat, Vám přeji šťastné a požehnané Vánoce.

Hnutí Mary's Meals pomáhá už téměř dvěma a půl milionu dětem na celém světě a pomoc jednomu z nich na celý školní rok stojí jen 550 Kč. Vytvořme společně novou tradici a prostřeme u štědrovečerního stolu symbolický talíř, jímž nasytíme jednoho nebo i více školáků, kteří žijí v nejchudších zemích světa. Dáme jim tak jistotu, že hlad se do jejich života nevrátí, ale také šanci získat vzdělání a naději na lepší budoucnost.

Místo u stolu prostřete zakoupením tištěného nebo elektronického poukazu na e-shopu Mary's Meals. Více informací naleznete na webových stránkách www.MistoUVanocnihoStolu.cz.

Petra Burianová, Mary's Meals

Dobrá kniha

Mučedníci a oběti pro Krista

Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století

Karmelitánské nakladatelství vydává biografický slovník *Mučedníci a oběti pro Krista*, který zachycuje životní osudy katolických křesťanů všech národností žijících v českých zemích, kteří násilně zahynuli zejména v období dvou totalitních režimů 20. století. Autorem díla je PhDr. Jan Stříbrný a kolektiv.

Více než 250 detailně zpracovaných životopisných hesel zachycuje perzekuci kněží, řeholnic, řeholníků, katolických laiků, v mnoha případech i celých rodin a řeholních společenství.

Slovníková příručka je rozčleněna do tří oddílů. První zachycuje běsnění nacistických okupantů za druhé světové války (1938–1945). Druhý připomíná kněžské a řeholní oběti tzv. divokého odsunu Němců v roce 1945. Třetí část shromažďuje poznatky o obětech komunistického režimu (1948–1989).

Kniha, na niž se pod vedením Jana Stříbrného podílelo čtyřicet autorů, je dosud nejuplněnější prací o svědcích víry a obětech z řad katolických křesťanů v naší zemi.

PhDr. Jan Stříbrný (1950) působil dlouhou dobu jako viceprezident České křesťanské akademie zodpovědný za historické výzkumné projekty. Jako historik se zaměřuje na dějiny druhého odboje a české církevní dějiny 20. století, především v době druhé světové války. O nedávných dějinách také často přednáší na různých místech naší vlasti.

„Martyrologium je plné úžasných svědectví lidské statečnosti, věrnosti a hrdinství obyčejných lidí. Nebyli to superhrdinové z filmů, ale normální lidé, kteří se dostali do mimořádně těžkých okolností a obstáli v nich, dozráli v utrpení a osvědčili hrdinské ctnosti. Vítám tyto životopisné portréty svědků Kristových jako malé splacení dluhu našim velkým předkům i jako nabídku pomoci současné generaci poučit se z dějin, aby se v naší generaci nemusely opakovat jejich bolestné zkušenosti.“

Jan Graubner, arcibiskup pražský

FARNOST SV. PROKOPA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU – I

Obvyklý pořad nedělních bohoslužeb: 7:30, 10:00 a 18:00

Bohoslužby v týdnu:

Pondělí, úterý, čtvrtek, pátek a sobota v 18:00, středa v 8:00

Návštěvy nemocných: První pátek v měsíci a dle potřeby.

Duchovní správce: P. Blažej Hejtmánek

Kontaktní adresa: Farnost Žďár nad Sázavou – I

Tvrz 12, 591 01 Žďár nad Sázavou 1

Telefon: 566 625 943

Mobil: 728 370 027

E-mail: zdar-mesto@dieceze.cz

Web: www.prokopzr.cz

Facebook: [farnostzdar1](https://www.facebook.com/farnostzdar1)

Kancelářské hodiny: Středa 10:00 – 12:00 a 14:00 – 18:00

FARNOST NANEBEVZETÍ P. MARIE ŽĎÁR NAD SÁZAVOU – II

Obvyklý pořad nedělní bohoslužby: Mše svatá vždy v 9:00.

Mše svatá na Zelené hoře: Každou sobotu v 16:30 s nedělní platností.

Bohoslužby v týdnu: Středa a pátek v 17:15, čtvrtek v 17:00 adorace.

Farář: P. Marek Husák

Kontaktní adresa a služby nemocným: Farnost Žďár nad Sázavou – II

Zámek 2, 591 02 Žďár nad Sázavou 2

Telefon: 566 625 190

Mobil: 731 832 985

E-mail: zdar-klaster@dieceze.cz

Web: www.klaster-zdar.cz, www.zelena-hora.cz

Návštěvy nemocných jsou každý první pátek v měsíci a na požádání.

Výpomocný duchovní: P. Miloslav Kabrda (604 412 219).

Duchovní služba v Nemocnici v Novém Městě na Moravě

P. Sylwester Jurczak (telefon 733 741 473)

Přítomnost kněze v nemocnici je vždy po telefonické domluvě. Služba zahrnuje pomazání nemocných, svátost smíření, svaté přijímání, duchovní rozhovor s pacientem.

Zpravodaj žďárských farností, Vánoce 2023: Redakce P. Marek Husák, P. Blažej Hejtmánek, Lenka Šustrová a Zbyněk Vintr. Texty farníci obou farností, autoři uvedeni u článků. Obrázky archiv farností a snímky s bezplatnou licencí. Foto na obálce Vojtěch Hlavka, www.clovekavira.cz. Tisk Unipress. Pro interní potřebu vydávají obě žďárské farnosti.

Návrhy článků pro velikonoční číslo: Předějte do **7. února** duchovnímu správci.

Srdečně vás zveme na tradiční koncert
věnovaný všem asistentům, dobrovolníkům a dárcům.

XVII. TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT

NEDĚLE 14. LEDNA 2024
17.00 HODIN, KOSTEL SV. KUNHUTY
NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

ZAZNÍ

Jakub Jan Ryba:
Česká mše vánoční
„Hej mistře“
koncertní provedení

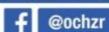
ÚČINKUJÍ SBORY

- Magnificat, chrámový sbor, Lelekovice
- komorní Studánka při ZUŠ Bystřice n. P.
- Komorní sbor Alter ego, Bystřice n. P.
- Smyčcový orchestr N. Kyjovského při ZUŠ Bystřice n. P. v komorním obsazení a hosté
- Diriguje: Inka Pospíšilová, vedení orchestru: Lenka Macháčková

Aktuální informace

www.zdar.charita.cz

VYSOČINA ZPÍVÁ RYBOVKU
VE ŽDÁŘE NAD SÁZAVOU

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

JAKUB JAN RYBA

SOBOTA 30. 12. 2023

18:00 HODIN, BAZILIKA
NANEBEVZETÍ PANNY
MARIE A SV. MIKULÁŠE
VE ŽDÁŘE N. S.

KONCERT DUHOVNÍ HUDBY
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

PODPOŘILI NÁS

ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI ŽDÁŘ N. S. 2 - KLAŠTER A ŽDÁŘ N. S. 1

Ždár
nad
Sázavou*

SPOJENÍ
HUDEBNÍKŮ A ZPĚVÁKŮ ZE ŽDÁRSKA
A OKOLÍ VE STOČLENNÉM TĚLESE

